

Päiväys
16.02.2024

Diaarinumerot
31/03.04.04.04.19/2023
109/03.04.04.04.19/2023
119/03.04.04.04.19/2023

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

16.02.2024

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **23.02.2024**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 16.02.2024 nro 184/2024, valitus ympäristölupa-asiassa, biokaasulaitoksen toiminnan olennainen muuttaminen, Liminka

Luvan hakija

Jahotec Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **16.02.2024 – 25.03.2024** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:
<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **25.03.2024**.

16.02.2024

Diaarinumerot

31/03.04.04.04.19/2023

109/03.04.04.04.19/2023

119/03.04.04.04.19/2023

Asia Valitukset ympäristölupa-asiassa

Valittajat

1. [REDACTED]

2. [REDACTED]

3. Jahotec Oy

Luvan hakija Jahotec Oy

Päätös, josta valitetaan

Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen johtokunta 19.12.2022
(14.12.2022 § 139)

Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen johtokunta on myöntänyt toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan Jahotec Oy:n biokaasulaitos Biokin (Lännentie 19, Liminka, kiinteistöt Peltola 425-402-45-24 ja Tiemaa 425-402-45-36) toiminnan olennaiseen muuttamiseen. Lupa on myönnetty hakemusasiakirjojen, ympäristötoimen esittämien rajausten ja lupamääräysten mukaisesti mädätysjäännöksen separointiin. Hakemus on hylätty siltä osin kuin lupaa on haettu jätteiden käsittelymäärän lisäämiseen 10 000 tonnista 12 000 tonniin vuodessa ja liikennekaasun jalostamiseen. Voimassa olevan ympäristöluvan vakuutta koskevaa lupamääräystä 32 on muutettu ja toiminnalle on annettu mädätejäännöksen separointia, hajupäästöjen hallintaa sekä seurantaa ja tarkkailua koskeva uudet lupamääräykset 33–48, joista lupamääräykset 34, 35, 44 ja 48 kuuluvat seuraavasti.

Mädätejäännöksen separointi (linkous)

34. Mädätejäännöstä saa separoida (lingota) vain nesteen tuottamiseksi prosessin tarpeisiin. Syntynyt nestejäte tulee hyödyntää prosessissa laimennusnesteenä. Toiminnanharjoittajan tulee seurata, ettei reaktoriseos väkevöidy nestejakeen kierrättämisen seurauksena liikaa ja että mädätysprosessi pysyy toimivana.

35. Separointilaitteisto tulee sijoittaa hakemuksessa esitetysti suljettuun, alipaineistettuun ja äänieristettyyn tilaan. Tilan ovet tulee pitää suljettuna.

Linko tulee sijoittaa siten, ettei sen ääriä aiheuta ympäristön pilaantumisen vaaraa tai äärihäirtää ympäröivälle alueelle tai häiriintyviin kohteisiin.

---

44. Laitosalueen melutaso on mitattava separoinnin käyttöönoton jälkeen lingon ollessa toiminnassa. Raportti tuloksista on toimitettava valvontaviranomaiselle kahden kuukauden kuluessa mittauksesta.

Selvitys on teetettävä ulkopuolisella asiantuntijalla, jolla on asiassa riittävä pätevyys. Ennen mittauksia toiminnanharjoittajan on esitettävä hyvissä ajoin ulkopuolisen asiantuntijan laatima mittausuunnitelma valvontaviranomaiselle.

Mikäli laitoksen toiminnasta aiheutuu meluhaittaa, on toiminnanharjoittajan ryhdyttävä tarvittaviin meluntorjuntatoimenpiteisiin meluhaittojen ehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa edellyttää tarkempia meluselvityksiä.

---

48. Määdtejäännöksen separoinnista on pidettävä käyttöpäiväkirjaa, johon kirjataan:

- lingon käytön ajat ja kesto
- lingotun määdtejäännöksen määrä
- syntyneen ja takaisin prosessiin johdetun nesteiden määrä
- syntyneen kuiva-aineen määrä
- kuiva-aineen toimituspaikka ja -ajankohdat

Hajujen tarkkailusta ja hajukaasujen käsittelystä on kirjattava:

- aistinvaraisen tarkkailun tulokset sekä mahdollisesti havaittujen hajujen syyt
- muut hajuhavainnot
- toimenpiteet hajuhaitan poistamiseksi ja vastaavan haitan toistumisen ehkäisemiseksi
- tehdyt mittaukset ja mallinnukset
- hajua koskevat valitukset
- hajusuodatinten huollot ja kuorikkeen lisäykset ja vaihdot
- hajuhaittaa aiheuttavat häiriötilanteet

Yhteenveto käyttöpäiväkirjaan merkityistä tiedoista tulee toimittaa Oulun seudun ympäristötoimelle vuosittain helmikuun loppuun mennessä yhdessä toimintaa koskevan muun raportoinnin kanssa.

Perustelut siltä osin kuin hakemus on hylätty

Jahotec Oy:n biokaasulaitos sijoittuu alueelle, jolla ei ole asemakaavaa. Alueella on voimassa Oulun seudun yleiskaava. Biokaasulaitos sijoittuu maatalousalueelle (MA), joka on merkitty Oulun seudun yleiskaavassa maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi. Alue on tarkoitettu

maatalouskäyttöön. Alue on maiseman kannalta merkittävä peltoalue, jolle voidaan rakentaa maatalouskäyttöön tarkoitettuja rakennuksia tai rakennelmia.

Hakemuksen mukaan ”biokaasulaitokselle vastaanotetaan ruokajätettä, peltobiomassoja, kasvi- ja eläinperäisiä jätteitä ja elintarvikkeiden valmistuksessa syntyviä jätteitä ja lietteitä, lantaa, jätevesi-, pienpuhdistamo-, umpi- ja sakokaivolietteitä. Laitoksella käsiteltäviin jätteisiin ei haeta muutosta.” Hakijan toimittaman vuosiraportin mukaan vuonna 2021 laitokselle on vastaanotettu 10 857 tonnia jätettä, joista puhdistamolietettä 7129,82 tonnia (65,67 %), sako- ja umpikaivolietettä 2451,72 tonnia (22,58 %), elintarvikeliettä 1055,32 tonnia (9,72 %), ruokaöljyä 176,47 tonnia (1,63 %) ja elintarviketeollisuuden sivutuotteita 44,27 tonnia (0,4 %).

Liikennekaasun jalostus ja vuosittaisen käsittelymäärän nostaminen muuttaisivat laitoksen luonnetta teolliseksi toiminnaksi, eikä luvan myöntämiselle kaavatilanteen vuoksi tältä osin katsota olevan perusteita.

Jahotec Oy:n biokaasulaitoksen vuosittaisen käsittelymäärän nostaminen ja liikennekaasun jalostus eivät ole maatalouteen liitännäisiä toimintoja. Kyseessä olisi jätteenkäsittelylaitos, jossa jäteyötteet tulisivat tilan ulkopuolelta ja muodostuvia tuotteita toimitettaisiin tilan ulkopuolisille käyttäjille. Toimija on hakemuksessa ilmoittanut laajenevan toiminnan painottuvan porttimaksullisiin tuotteisiin. Jo nykyisessä toiminnassa laitos vastaanottaa ulkopuolisia jätteitä ja tuottaa mädätejäännöstä ja biokaasua enemmän kuin hakijan omistuksessa olevan maatilan ja biokaasulaitoksen käyttöön on tarpeen.

Ympäristönsuojelulain 12 §:ä koskevan hallituksen esityksen HE 214/2013 vp todetaan muun ohella, että esimerkiksi maa- ja metsätalouteen osoitetulle alueelle aluevarauksen pääkäyttötarkoituksen yhteyteen soveltuvan toiminnan sijoittaminen olisi mahdollista. Haetun toiminnan ei katsota olevan maatalouteen liitännäistä, koska hakemuksen ja toiminnasta saatujen vuosiraporttien perusteella laitoksella käsitellään lähinnä muita kuin maataloudessa syntyviä jätteitä. Laitoksen kokoluokka on tyypillistä maatilakokoluokan laitosta suurempi ja tuotettua mädätettä ja kaasua toimitetaan laitoksen ulkopuolella hyödynnettäväksi. Hakemuksen mukainen toiminnan laajentaminen, vastaanotettavat jätejakeet, sekä kaasun jalostaminen liikennekäyttöön viittaavat siihen, että kysymyksessä on ammattimainen jätteenkäsittelytoiminta, eikä toiminnan katsota olevan maatalouteen liitännäistä. Ympäristötoimen näkemyksen mukaan hakemuksen mukainen laajennettu toiminta vaikeuttaisi alueen käyttämistä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alueelle varattuihin käyttötarkoituksiin ja vaikeuttaisi siten yleiskaavan toteuttamista. Hakemuksen mukaisesti laajennettavan ja muutettavan toiminnan sijoituspaikka ei näin ollen täytä ympäristönsuojelulain 11 ja 12 §:ssä säädettyjä luvan myöntämisen edellytyksiä.

Myös Limingan kunnan lausunnossa on tuotu esiin näkemys, jonka mukaan käsittelymäärän muutoksen myötä toiminnan luonne muuttuisi jätteiden teollisen käsittelyn suuntaan.

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen lausunnon mukaan hankkeen soveltuvuutta alueelle on käsitelty aiemmin nyt voimassa olevan ympäristöluvan käsittelyn sekä siihen haetun, tätä hakemusta aiemman muutoksen lupakäsittelyn yhteydessä. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on antanut kyseisestä toiminnan muutosta koskevasta lupahakemuksesta kielteisen päätöksen. Tuolloin haettiin lupaa biokaasulaitoksen toiminnan olennaiseen muuttamiseen, johon sisältyi käsittelymäärän kasvattaminen 19 000 tonniin vuodessa, jätemetanolin käsittely, uusien reaktorien käyttöönotto, mädätteen jatkojalostus sekä liikennepolttoaineen jalostus ja jakelu. Muutos olisi sijoittunut nykyiselle toiminta-alueelle, mutta vaatinut jossain määrin lisärakentamista. Luparatkaisun perusteluissa todetaan, että aluehallintovirasto on hakemuksen hylätessään ottanut huomioon alueen ja sen ympäristön oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitetun käyttötarkoituksen ja aluetta koskevat kaavamääräykset ja ottanut ne huomioon ympäristönsuojelulain 11 § 2 momentin 4 kohdan mukaisesti. Alueen kaavatilannetta on pidetty esteenä luvan myöntämiselle. Alueen kaavallisessa tilanteessa ei ole tapahtunut muutoksia aiempiin ympäristölupakäsittelyihin verrattuna. ELY-keskuksen lausunto tukee ympäristötoimen esittämää ratkaisua nyt vireillä olevasta hakemuksesta. Ympäristötoimen käsityksen mukaan pienimuotoisempikaan toiminnan laajentaminen ja liikennekaasun jalostuksen aloittaminen eivät sovellu kyseiselle sijoituspaikalle.

Toiminnalle ei myöskään voida järjestää vaihtoehtoista sijoituspaikkaa alueella, koska kyseessä on olemassa olevan toiminnan laajentaminen ja hakemuksen mukainen toiminta kytkeytyy oleellisesti olemassa olevaan toimintaan.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1. [REDACTED] on vaatinut, että valituksenalainen päätös kumotaan siltä osin kuin siinä on hyväksytty linkoaminen prosessinesteen separointimenetelmänä. Jahotec Oy tulee velvoittaa esittämään suunnitelma prosessinesteen separoinnista ympäristölle vaarattomalla menetelmällä. Suunnitelman tulee sisältää ympäristövaikutusselvitys ja maaperätutkimus värähtelyenergian vaikutuksesta Temmesjoen rantaeroosioon.

Perustelunaan [REDACTED] on esittänyt, että linkouksessa käytetyn pyörivän massan epätasapainosta johtuu värähtelyenergian siirtymistä savipitoiseen maaperään, josta se edelleen siirtyy vetisen savipatjan kautta läheiselle Temmesjoen rantapenkereelle aiheuttaen siellä eroosiota, rantavallin laskeutumista sekä rantapuiden kallistumista ja kaatumista jokeen.

Jahotec Oy ei lupakäsittelyn yhteydessä antamassaan vastineessa ole kiistänyt, etteikö värähtelyenergia aiheuta jokirantaeroosiota. Yhtiö on myös todennut, ettei prosessinesteen erotusta ole pakko tehdä linkoamalla, mikä on ristiriitaista, koska hakemuksessa ilmoitetaan nimenomaan käytettävän linkousta. Yhtiön esittämät meluvaimennusjärjestelyt koskevat vain akustista, ilman kautta kulkeutuvaa melua, ei lingon kiinnitysalustasta maaperään kulkeutuvaa värähtelyenergiaa, johon yhtiön esittämät toimenpiteet eivät

vaikuta. Lisäksi kanta, että rakennusten suunnittelussa on otettu huomioon linkous, on ilmeisesti virheellinen, koska laitosta alun perin suunniteltaessa prosessinesteen erotus linkoamalla ei ole ollut tiedossa. Sen tarve on tullut ilmi vasta myöhemmin, mitä heijastaa sille vuosia myöhemmin haettu kokeilulupa. Toteamus, että rantaeroosio-ongelmiin voi hakea apua Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta tai Oulun seudun ympäristötoimelta ei edusta yleistä oikeuskäsitystä, jonka mukaan ongelman aiheuttajan tulee lopettaa ongelmaa aiheuttava toiminta tai vähintäänkin korvata sen tuottama haitta.

2. [REDACTED] ovat vaatineet, että mädätysjäännöksen separoinnille myönnetty lupa kumotaan ja hakemus hylätään tältä osin.

Perusteluinaan [REDACTED] ovat esittäneet, että luvan saanut mädätysjäännöksen separointi tapahtuu liian lähellä heidän kotiaan.

Alue, jolla biokaasulaitos sijaitsee, on Oulun seudun yleiskaavassa 2020 merkitty maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi (MA). Yleiskaavamerkinnän mukaan alue on tarkoitettu maatalouskäyttöön. Alue on maiseman kannalta merkittävä viljelyalue, jolle voidaan rakentaa maatalouskäyttöön tarkoitettuja rakennuksia ja rakennelmia.

Alkuperäinen ympäristölupa on myönnetty maanviljelijä [REDACTED] keväällä 2014. Lupa on siirretty Jahotec Oy:lle marraskuussa 2014. Hankkeen alkuperäinen tarkoitus on ollut tukea luvanhakijan omaa maataloustoimintaa käsittelemällä biomassaa biokaasuksi, jota käytetään oman tilan lämmittämiseen ja energiatarpeisiin.

Biokaasulaitoksen nykyisin vastaanottamat pääraaka-aineet ovat erilaisia kuin alkuperäisen ympäristöluvan lupapäätöksen esittelytekstissä on mainittu. Nykyinen toiminta muistuttaa enemmän teollista jätteenkäsittelyä kuin maatilain toiminnan tukemista. Mädätysjäännöksen linkoamisella tehostetaan jätteitä käsittelevän yrityksen jätteenkäsittelyn prosessia. Mädätysjäännöksen linkoaminen ei ole toimintaa, jolle alue on tarkoitettu. Aluetta ei yleiskaavan mukaan ole tarkoitettu teollisuusalueeksi. Alue on yleiskaavan mukaan maiseman kannalta merkittävä viljelyalue.

Laitoksen lähialueella sijaitsee useita vakituksessa asumiskäytössä olevia kiinteistöjä. Muutoksenhakijoiden asuinkiinteistö sijaitsee noin 270 metrin etäisyydellä laitosalueesta. Mädätysjäännöksen linkoaminen aiheuttaa melua sekä tärinää. Laitosalue sijaitsee avoimessa peltomaisemassa, jossa melu leviää esteettömästi ympäristöön, voiden aiheuttaa kohtuutonta räsitusta muutoksenhakijoille ja muille lähialueen asukkaille.

3. *Jahotec Oy* on vaatinut, että valituksenalainen päätös kumotaan siltä osin kuin käsittelymäärän nostamiselle tai liikennekaasun jalostamiselle ei ole myönnetty ympäristölupaa ja ympäristölupa myönnetään hakemuksen mukaisesti luvan liikennekaasun jalostamiselle ja vastaanottomäärän nostamiseen 2 000 tonnilla. Toissijaisesti yhtiö on vaatinut, että valituksenalainen päätös kumotaan ja asia palautetaan lupaviranomaisen käsiteltäväksi siltä osin kuin käsittelymäärän nostamiselle tai liikennekaasun

jalostamiselle ei ole myönnetty ympäristölupaa. Lisäksi lupamääräys 48 on kumottava mädätysjäännöksen separointia koskevalta osalta. Oulun seudun ympäristötoimen liikelaitos on velvoitettava korvaamaan yhtiön asianosais- ja oikeudenkäyntikulut korkolain mukaisine korkoineen kuukauden kuluessa tuomion antamisesta.

Perustelunaan yhtiö on esittänyt, että sille on myönnetty vuonna 2014 ympäristölupa käsitellä biokaasuprosessissa vuosittain enintään 10 000 tonnia jätettä. Ympäristölupa on myönnetty jätteen ammattimaiseen tai laitospäiväiseen hyödyntämiseen ja loppukäsittelyyn. Lainvoimaisen ympäristöluvan perusteluissa todetaan, että Limingan kunnasta saadun tiedon mukaan laitoksen sijainti otetaan tulevassa tarkemmassa kaavoituksessa huomioon.

Elintarvikevirasto Evira, nykyisin Ruokavirasto, on myöntänyt vuonna 2016 Jahotec Oy:lle laitoshyväksynnän tuottaa biokaasulaitoksessa käsiteltävistä orgaanisista jätteistä lannoitevalmistetta, mädätejäännöstä. Hyväksyntä kattaa käsiteltävän jätemäärän myös 12 000 tonnin käsittelymäärällä.

Limingan kunta on myöntänyt Jahotec Oy:lle viimeisimmän rakennusluvan vuonna 2021. Rakennusluvassa on hyväksytty haetun toiminnan mukainen asemapiirros. Rakennuslupa koskee Oulun seudun ympäristötoimen valvontatoimenpiteenä edellytettyä vastaanottohallin rakentamista. Jätteen purkaminen suljetussa tilassa on parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) mukaista toimintaa. Vastaanottohalli on rakennettu.

Oulun seudun ympäristötoimi ympäristöluvan valvojana on vuosittaisella tarkastuksellaan 6.5.2021 edellyttänyt Jahotec Oy:tä hakemaan ympäristölupaansa muutosta yksiselitteisten hajumääräysten lisäämiseksi luvan määräyksiin. Tarkastuksella lupaviranomainen on pyytänyt lisäämään myös muut mahdolliset muutokset, ettei lupaa ole tarpeen avata heti uudelleen.

Jahotec Oy on hakenut määrän nostamista 12 000 tonniin vuodessa. Muutos ei vaadi rakennustyötä tai uusia koneita tai laitteita, vaan suurempi määrä pystytään käsittelemään nykyisellä laitteistolla. Lupamuutos tukee myös Suomen valtion tavoitteita kierrättää jätevesi- ja maatalouslietteistä 50 % vuoteen 2025 mennessä ja lisäksi maatalouden ja ruoantuotannon alueellista omavaraisuutta muuttuvassa maailmantilanteessa ja erityisesti vallitsevassa kriisitilanteessa, jossa lannoitteen hinta ja saatavuus on ongelmallista.

Tällä hetkellä kaasua jalostetaan sähköksi ja lämmöksi. Nykyisellään kaasua tuotetaan 430 000 m³/a, ja suuremmalla käsittelymäärällä kaasua syntyisi noin 515 000 m³/a. Jahotec Oy on jalostanut laitosalueella liikennekaasua koeluonteisesti. Koetoimintojen aikana biokaasulaitoksessa tuotettu energia on saatu hyödynnettyä tehokkaasti ja biokaasulaitoksen toiminnoille tyypillinen (ajoittainen) soih tupolton osuus minimoitua. Liikennekaasu on käytetty yhtiön omassa ja sidosryhmien kalustossa. Koeluonteisesta toiminnasta ei ole aiheutunut ympäristön pilaantumista, ympäristöhaittaa tai naapurisuuhdelain mukaisia haittoja. Kaasun jalostus voidaan suorittaa joko hukka- ja kaasun hyödyntämisellä sähköä ja lämmön tuotannossa kuten koetoiminnassa tai useampivaiheisena suodatuksena, jolloin jäännöskaasu voidaan johtaa

ilmakehään päästövaatimusten mukaisesti. Koetoiminnan jäljiltä laitosalueella on jo infrastruktuuri kaasun jalostukseen. Kaasunjalostuslaitteisto on sijoitettu alueella olevaan merikonttiin, jolle on osoitettu rakennusvalvonnan hyväksymässä asemapiirroksessa paikka. Kaasunjalostamisluvan myötä jalostusyksikköä kehitettäisiin paremmaksi niin, että olemassa olevan merikontin sisään sijoitettaisiin lisäkomponentteja.

Jahotec Oy:n näkemys on, että kielteinen päätös perustuu virheelliseen ympäristönsuojelulain tulkintaan ja on siksi lainvastainen. Ympäristönsuojelulain säännösten mukaan toimintaa ei saa sijoittaa niin, että se vaikeuttaa alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Oikeuskirjallisuudessa on todettu hyvin yksiselitteisesti, että tätä määräystä tarkastellaan toiminnan vaikutusten näkökulmasta. Toiminnan vaikutuksilla tarkoitetaan käsillä olevan toiminnan tapauksissa erilaisia ympäristövaikutuksia, joita ovat melu, maisema, liikenne ja haju. Valituksessa on viitattu valituksenalaisella päätöksellä hylätyn hakemuksen ympäristövaikutuksien osalta hajusta, melusta, liikenteestä ja maisemasta edellä mainitussa päätöksessä todettuun.

Valituksenalainen päätös perustuu laintulkintaan, jossa kaavan mukaista käyttöä tarkasteltaisiin jonkinlaisen toiminnan sisäisen ominaisuuden ja tarkoituksen kautta eikä ympäristövaikutusten kautta, kuten lainsäätäjä on tarkoittanut. Kaava ei estä sellaisten toimintojen sijoittamista alueelle, jotka eivät vaikutuksiltaan eroa muusta alueella harjoitettavasta toiminnasta, eikä kaavan vastaisena ole mahdollista kieltää toimintaa, jonka vaikutukset eivät eroa alueella harjoitetusta toiminnasta.

Valituksenalainen päätös on perustunut virheelliseen tulkintaan ainakin siltä osin kuin liikennekaasun jalostuksen ja vuosittaisen käsittelymäärän nostamisen on katsottu muuttavan laitoksen luonteen teolliseksi toiminnaksi arvioimatta laitoksen ympäristövaikutuksia. Lisäksi toiminnan hyväksyttävyyttä on arvioitu virheellisesti siitä näkökulmasta, miten toiminta on liitännäinen maatalouteen.

Lupaviranomainen on valvontatyönsä johtopäätöksenä aikaisemmin päätenyt lopputulemaan, että laitoksella vuonna 2014 myönnetyn luvan mukaisesti käsiteltävien syötteiden suhteet saavat vaihdella, eikä voida edellyttää, että esimerkiksi tietty osa tulisi olla maataloudessa syntyvää tai porttimaksutonta jätettä. Kielteisen ratkaisun perusteluissa luetellut vuonna 2021 vastaanotetut jätteet ovat kaikki olleet porttimaksullisia. Edelleen maatila, josta toiminnan alkuvaiheessa on tullut karjanlantaa, on lopettanut toimintansa.

Hakemuksen täydennyksessä todetaan, että suurin osa lupakapasiteetistä pyritään käyttämään portti- ja käsittelymaksullisten raaka-aineiden vastaanottamiseen, mutta tilanne voi vaihdella kilpailu- ja sopimustilanteen mukaan. Edelleen hakemuksen täydennyksessä todetaan, että käsittelymäärän noston jälkeenkin syötesuhteet säilyvät nykyisellään. Liikennekaasun jalostus on maatilalle käytännössä ainoa mahdollinen tapa olla edes osittain omavarainen polttoaineen suhteen.

Toinen virheellinen arvio on, että mädätejäännöksen tuottaminen yli oman maatilalan tarpeiden olisi kaavan vastaista toimintaa maatalousalueella. Lainvoimaisessa luvan lupamääräyksessä 9 todetaan, että syntyvälle mädätysjäännökselle on oltava riittävästi varastointitilaa. Jahotec Oy ei omista lainkaan peltoa, joten laitokselle on haettu toiminnan alkaessa hyväksyntä tuottaa lannoitteita. Syntyvää lannoitetta, mädätejäännöstä, on jo vuosia toimitettu myös muille kuin yhtiön pääosakkaan pelloille. Oulun seudun ympäristötoimi ei ole yksilöinyt, mikä ympäristösuojelullinen peruste estäisi lannoitteen valmistamisen, kun siitä aiheutuvat ympäristöhaitat hallitaan lupahakemuksessa kuvatun mukaisesti niin, että niitä ei joko synny tai ne alittavat lupamääräyksissä annetut arvot.

Lainvoimaisen ympäristöluvan mukaisessa toiminnassa mädätysjäännöstä syntyy vuosittain noin 10 000 tonnia. Jahotec Oy on hakenut lupaa BAT:in mukaiselle toiminnalle nesteen kierrättämiseksi prosessissa, jolloin syntyvän mädätysjäännöksen määrä vähenee linkoamisessa saatavan nesteen verran. Näin ollen haetun lupamuutoksen mukaisessa toiminnassa kokonaisuutena syntyvän mädätysjäännöksen määrä tulee olemaan aikaisempaa toimintaa vähäisempi. Edelleen Euroopassa vallitsevan maailmanpoliittisen tilanteen vuoksi maatalouden lannoitteiden hinta on noussut merkittävästi ja saatavuudessa on ollut haasteita. Kansallisen omavaraisuuden saavuttaminen viljelyssä vaatisi nykyistä merkittävästi enemmän kierrätyslannoitteiden tuotantoa.

Valituksenalaisen päätöksen virheellisin kohta on arvio, jonka mukaan hakemuksen mukaisen toiminnan luonne tavanomaista maatilakokoluokkaa suurempana laitoksena ja ammattimaisena jätteenkäsittelynä vaikeuttaisi alueen käyttämistä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alueelle varattuihin käyttötarkoituksiin ja vaikeuttaisi siten yleiskaavan toteuttamista. Ympäristötoimi on näin sivuuttanut sen, että alueelle on myönnetty ympäristölupa jätteen ammattimaiseen ja laitospäätteeseen käsittelyyn jo vuonna 2014. Sen lisäksi ympäristötoimi on tehnyt arvion siitä, että toiminnalla olisi jonkinlainen, sen vaikutuksista riippumaton, sisäinen olemus, joka on joko maatalouteen liitännäistä toimintaa tai ammattimaista jätteenkäsittelytoimintaa. Ympäristötoimi ei kuitenkaan ole toiminnan luonteen arvioinnissa tarkastellut lainkaan toiminnan ympäristövaikutuksia eikä ole yksilöinyt yhtäkään vaikutusta, joka saattaisi haitata alueen käyttämistä yleiskaavan mukaiseen käyttötarkoitukseen.

Biokaasulaitokselle on vuonna 2016 annettu laitoshyväksyntä mädätejäännöksen tuottamiseen. Voimassa olevan lannoitelain mukaan valvontaviranomaisena toimii Ruokavirasto. Jahotec Oy noudattaa jo nyt toiminnassaan lannoitelain mukaista dokumentointia, josta käy ilmi mädätysjäännöksen luovutukset, määrät ja ainesosat. Ympäristölupaan asetettu määräys edellyttäisi samojen asioiden dokumentointia vaikeammalla tavalla, jolla ei ole ympäristösuojelullista merkitystä. Erityisesti prosessin sisällä kierrätetyn veden mittaaminen ei ole tarpeellista ympäristön tai toiminnan valvonnan kannalta.

Ruokavirasto käy valvontaohjelmansa mukaisesti tarkastuksilla noin joka toinen vuosi. Lisäksi Ruokavirastoon toimitetaan vuosittain lannoiteilmoitus sekä omavalvontaraportti. Näiltä osin lupamääräys sisältää päällekkäisiä velvoitteita jo olemassa olevien velvoitteiden kanssa.

Voimassa olevan ympäristöluvan määräys 27 sisältää käyttöpäiväkirjaan kirjattavat ja raportoitavat asiat. Lingon tai vaihtoehdoisen separointimenetelmän käyttäminen on BATin mukaista toimintaa. Nestettä separoidaan laitoksen henkilöstön työtilanteen mukaan niin, että sitä on aina riittävästi saatavilla nestevarastossa. Nestettä separoidaan vain laitoksen nestetarpeeseen, sillä sen sisältämän jätevesilietteen vuoksi nestettä ei voida hyödyntää muutoin. Separoinnin käynnistäminen kirjataan käyttöpäiväkirjaan, samoin sammuttaminen. Separoinnissa syntynyttä nestejätettä ei mitata. Separoinnissa syntyneen kuivajakeen, mädätejäännöksen, määrä todetaan ja kirjataan käyttöpäiväkirjanpitoon laitokselta luovutettaessa. Jahotec Oy:n näkökulmasta mädätysjäännöksen raportoinnin tulee noudattaa vakiintunutta käytäntöä riippumatta lannoitteen kuiva-ainepitoisuudesta, ja tämän vuoksi määräys tulee 48 kumota mädätysjäännöstä koskevalta osalta ja käyttöpäiväkirjanpito ja raportointi toteuttaa voimassa olevan luvan määräyksen 27 mukaisesti.

Separoinnilla saadaan kohdennettua ravinteet paremmin vastaamaan tarvetta. Tämän vuoksi separointi on yleistynyt myös karjatiljoilla, jotta typpi ja fosforijakeet voidaan hyödyntää lannoitettavan kohteen mukaan.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on tiedottanut Jahotec Oy:n valituksesta julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Limingan kunnassa. Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen johtokunnalta on pyydetty lausunto valituksista. Asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, sekä Oulun Seudun Sähkölle, Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Limingan kunnalle, Limingan terveydensuojeluviranomaisille, Ruokavirastolle, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle ja Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitokselle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksista.

Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen johtokunta on antanut asiasta lausunnon, jossa on todettu muun ohella seuraavaa.

Jahotec Oy:n valituksessa ei ole tuotu esiin sellaisia uusia seikkoja, joiden perusteella annettua ratkaisua tai päätöstä olisi tarpeen muuttaa tai joiden perusteella hakemus tulisi palauttaa käsittelyyn. Ympäristötoimi on ratkaisussaan ottanut huomioon ympäristönsuojelulain 11 ja 12 §:ssä säädetyt luvan myöntämisen edellytykset ja perustellut ratkaisunsa.

Lupamääräyksessä 48 raportoitaviksi edellytetyt asiat ovat tarpeen toiminnan luvamukaisuuden valvomiseksi, eikä määräyksen osaa ole syytä kumota. Ruokaviraston ja ympäristönsuojeluviranomaisen luvat ovat toisistaan erilliset,

eikä Ruokavirastolle raportointia voida pitää perusteena jättää asioita pois ympäristönsuojeluviranomaiselle raportoitavista tiedoista, jotka ovat tarpeen luvan valvonnan kannalta.

Ympäristötoimi on oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:ään ja sen esitöihin viitaten kiistänyt valittajan asianosais- ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksen perusteeltaan.

██████████ valituksen osalta Oulun seudun ympäristötoimi on esittänyt, ettei lupaharkinnassa ole pidetty todennäköisenä, että kyseessä olevasta lingon käytöstä aiheutuisi sellaista tärinää, joka aiheuttaisi muistutuksessa mainittua Temmesjoen rantapenkan eroosiota. Laitosalueen ja Temmesjoen välissä on myös paikallistie 18629 (Lännentie), joten ympäristötoimi pitää valituksessa mainittua tärinähaittaa epätodennäköisenä. Separoinnista aiheutuvien tärinähaittojen ehkäisemiseksi on annettu määräys 35. Lisäksi voimaan jäävät vuonna 2014 myönnetyn ympäristöluvan lupamääräykset 18 ja 19, jotka koskevat laitoksen toiminnasta aiheutuvaa melua lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ja toimijan velvollisuutta ryhtyä toimiin mahdollisen haitan poistamiseksi.

Ympäristötoimen mukaan ██████████ valituksissa ei ole tuotu esiin sellaisia uusia seikkoja, joita ei olisi lupaharkinnassa ja annetuissa määräyksissä otettu huomioon.

██████████ ovat antaneet vastineen valituksiin.

██████████ ovat antaneet vastineen Jahotec Oy:n valitukseen.

Jahotec Oy on antanut vastineen ██████████ valituksiin.

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue, Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto sekä Väylävirasto ovat ilmoittaneet, että ne eivät anna vastinetta valituksiin.

Jahotec Oy on antanut vastaselityksen Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen lausuntoon sekä ██████████ vastineisiin.

██████████ on antanut vastaselityksen Jahotec Oy:n vastineeseen.

██████████ ovat antaneet vastaselityksen Jahotec Oy:n vastineeseen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus kumoaa Jahotec Oy:n valituksen johdosta valituksenalaisen päätöksen siltä osin kuin käsittelymäärän nostamiselle ja liikennekaasun jalostamiselle ei ole myönnetty ympäristölupaa ja palauttaa asian näiltä osin Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen johtokunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Muutoin yhtiön valitus hylätään.

███ sekä ███ valitukset hylätään.

2. Hallinto-oikeus hylkää Jahotec Oy:n vaatimuksen velvoittaa Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos korvaamaan Jahotec Oy:n asianosais- ja oikeudenkäyntikulut.

Perustelut

1. Pääasia

Sovellettuja oikeusohjeita

Ympäristönsuojelulain 11 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä. Pykälän 2 momentin mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan: 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski; 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle; 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta; 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus; 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään. Pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset. Pykälän 4 momentin mukaan toiminnan olennaista muuttamista koskeva lupahakemus on ratkaistava siten, että harkinta kattaa ne toiminnan osat, joihin olennainen muutos voi vaikuttaa ja ne ympäristöön kohdistuvat vaikutukset ja riskit, joita muutos voi aiheuttaa.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1–5 kohtien mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja

toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; 5) eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Asiassa saatu selvitys

Asiassa on hallinto-oikeudessa kysymys Jahotec Oy:n Limingan biokaasulaitoksen toiminnan olennaisesta muuttamisesta. Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen johtokunta on 3.3.2014 antamallaan päätöksellä myöntänyt [REDACTED] ympäristöluvan biokaasulaitoksen toimintaan. Ympäristölupa on siirtynyt Jahotec Oy:lle 5.11.2014.

Biokaasulaitos sijaitsee maatalousvaltaisella alueella, jolla ei ole asemakaavaa. Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Oulun seudun yleiskaava 2020. Laitoksen sijaintipaikka on yleiskaavassa osoitettu maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi (MA). Kysymyksessä on yleiskaavakartan 2 mukaan Limingan lakeus, joka on valtakunnallisesti arvokas maisema-alue. MA-aluetta koskevan kaavamääräyksen mukaan alue on tarkoitettu maatalouskäyttöön. Alue on maiseman kannalta merkittävä viljelyalue, jolle voidaan rakentaa maatalouskäyttöön tarkoitettuja rakennuksia ja rakennelmia. Alue on avoin pelto tai perinteen mukainen niitty.

Muutoksenhakija [REDACTED] omistaa biokaasulaitoksen toiminta-alueeseen sen pohjoispuolella rajoittuvan pitkänomaisen metsäsaarekkeen kiinteistöllä [REDACTED]. Kiinteistöllä sijaitsevan ja Temmesjoen rannan läheisyyteen sijoittuvan vapaa-ajan asunnon pihapiiriin on biokaasulaitokselta etäisyyttä noin 200 metriä. Biokaasulaitoksen itäpuolelle sijoittuva paikallistie nro 18629 (Lännentie) kulkee mainitun metsäsaarekkeen halki jakaen [REDACTED] vapaa-ajan asunnon ja biokaasulaitoksen eri puolille tietä. Muutoin laitosalue rajoittuu peltoalueisiin. [REDACTED] vakinainen asunto sijaitsee noin 270 metrin etäisyydellä biokaasulaitoksesta etelään, kiinteistöllä [REDACTED]. Sen ja biokaasulaitoksen välissä on peltoa.

Voimassa oleva ympäristölupa

Päätöksen lupamääräyksen 1 mukaan laitoksella saa käsitellä peltobiomassoja sekä sako- ja umpikaivolietteitä ja puhdistamolietteitä, kasviperäisiä jätteitä sekä sivutuoteasetuksen mukaisia luokkien 2 ja 3 eläinperäisiä sivutuotteita, joiden käsittely biokaasulaitoksessa ilman laitoksella tapahtuvaa

painesterilointia on sivutuoteasetuksen mukaan mahdollista. Käsiteltävien syötteiden keskinäiset suhteet voivat vaihdella, mutta yhteismäärä saa olla enintään 10 000 tonnia vuodessa.

Lupamääräyksen 13 mukaan laitoksen melua aiheuttavat toiminnot kuten ajoneuvoliikenne ja kuormaukset tulee rajoittaa tapahtuvaksi pääsääntöisesti arkisin (ma–pe) klo 6.00–22.00 välisenä aikana. Poikkeavista toiminta-ajoista tulee etukäteen sopia valvontaviranomaisen kanssa. Lupamääräyksen 18 mukaan laitoksen toiminnasta aiheutuva melu ei saa ulkona, lähimmissä häiriintyvissä kohteissa, ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (kello 7.00–22.00) 55 dB eikä yöohjearvoa (kello 22.00–7.00) 50 dB.

Lupamääräyksen 18 mukaan laitoksen toiminnasta aiheutuva melu ei saa ulkona, lähimmissä häiriintyvissä kohteissa, ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7.00–22.00) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22.00–7.00) 50 dB.

Mikäli laitoksesta aiheutuu hajuhaittaa tai määräyksen 18 mukainen melutaso ylittyy, tulee toiminnanharjoittajan lupamääräyksen 19 mukaan ryhtyä toimenpiteisiin haitan poistamiseksi. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa edellyttää lisärakenteita ja antaa määräyksiä haitan poistamiseksi.

Lupamääräyksen 27 mukaan laitoksen toiminnasta on pidettävä käyttöpäiväkirjaa. Vuosiyhteenvedo edellisen vuoden toiminnasta tulee toimittaa Oulun seudun ympäristötoimeen kunkin vuoden helmikuun loppuun mennessä. Yhteenvedosta on käytävä ilmi ainakin seuraavat tiedot: laitokselle tuodun jäteraaka-aineen laji (luokiteltuna jäteasetuksen liitteen 4 koodien mukaan), määrä (kuutiolina ja tonneina), alkuperä, vastaanottopäivä ja jäteraaka-aineen tuottaja ja kuljettaja; tiedot käytetyistä peltobiomassoista; laitoksen käyntiaika; tiedot käsittelyprosesseista, niiden seuranta ja laadunvalvonta; laitokselle kelpaamattomien jäteraaka-aineiden määrä, laatu, tuottaja, päivämäärä, tuoja ja toimituspaikka; syntyneen mädätysjäännöksen määrä ja ravinnepitoisuudet sekä tiedot jäännöksen käytöstä; tuotetun biokaasun määrä ja metaanipitoisuus sekä kaasun käyttö ja tuotetun energian määrä; laitoksen toiminnassa muodostuneiden jätteiden laatu, määrä, varastointi ja edelleen toimittaminen; tarkkailujen tulokset; laitoksella tapahtuneiden häiriötilanteiden syy, kesto aika ja aiheutuneet päästöt; suoritettut huolto- ja korjaustoimet.

Hakemus toiminnan muuttamiseksi

Vuosittaista vastaanotto- ja käsittelymäärää on haettu lisättäväksi 12 000 tonniin vuodessa. Lisäksi on haettu lupaa jatkojalostaa biokaasusta liikennekäyttöön soveltuvaa kaasua ja mädätysjäännöksen linkoamiseen. Hakemus ei ole sisältänyt uusien jätejakeiden vastaanottoa. Käsittelymäärän noston jälkeenkin syötesuhteiden on ilmoitettu säilyvän nykyisellään. Hakemuksen mukaan suurin osa lupakapasiteetista pyritään käyttämään portti- ja vastaanottomaksullisten jätteiden vastaanottamiseen, mutta tilanne voi vaihdella kilpailu- ja sopimustilanteen mukaan. Jätteiden vastaanotto tulee

tapahtumaan katetussa hallissa, joka on ollut rakenteilla luvan hakuhetkellä, ja jonka poistoilma johdetaan hajunpoistoon rakennettavalle aktiivihiihliuodattimelle.

Hakemuksen mukaan laitoksen käsittelykapasiteetti riittää nykyistä suuremman vastaanottomäärän käsittelemiseen, eikä vastaanottomäärän lisääminen edellytä lisärakentamista, vaan ainoastaan soihutupolttimen ja kaasunjalostuksen uudelleen sijoittamisen. Laitoksen toimintapäiville jaettuna käsittelymäärän lisäys on keskimäärin 8 tonnia.

Arvioitu biokaasun tuotanto 12 000 tonnin käsittelymäärällä on noin 600 000–850 000 Nm³. Kaasu hyödynnetään sähköinä ja lämpönä ja siitä jalostetaan liikennepolttoainetta. Ylimääräinen biokaasu, esimerkiksi häiriö- ja poikkeustilanteissa poltetaan ja päästetään lämpönä ilmaan.

Kaasun tuotanto 10 000 t/a käsittelymäärällä on noin 430 000 m³/a ja arvioitu tuotanto haetulla 12 000 t/a käsittelymäärällä on noin 515 000 m³/a. Jätteen määrän kasvaessa kaasun tuotanto lisääntyy noin 240 m³ vuorokaudessa.

Voimassa olevan ympäristöluvan mukaan laitoksella tuotetaan biokaasua hyödynnettäväksi lämpönä biokaasuprosessissa ja sähköinä yrityksen omistajan nimissä olevan tilakeskuksen ja viljankuivaamon tarpeisiin. Poikkeus- ja häiriötilanteissa, kun kaasua ei voida hyödyntää kyseisiin käyttötarkoituksiin, on kaasu edellytetty käsiteltäväksi esimerkiksi laitoksen soihutupolttimessa polttamalla.

Jatkossa kaasun hyödyntäminen tapahtuu CHP-laitoksella sähköntuotannossa, hygienisoinnissa (kaasupoltin) lämmön kohotukseen, kaasukattilassa (kaasupoltin) reaktorin ja rakennusten lämmittämiseen sekä ajoneuvokaasun tuotantoon. Laitoksen oman energian tarve kasvaa käsittelymäärän kasvaessa 12 000 tonniin.

Kaasun jalostus liikennekäyttöön

Liikennekaasua tuotetaan lähtökohtaisesti kaikesta lämmityksestä ja sähköntuotannosta ylijäävästä kaasusta. Sähkön tuotantomäärän mukaan liikennekaasua tuotetaan arviolta 40 000–60 000 Nm³/a eli noin 28 000–42 000 kg/a.

Hakemuksen mukaan tuotettava liikennekaasu käytetään ensisijaisesti yrityksen, henkilöstön ja sidosryhmien kalustossa, eikä laitosalueelle tule julkista tankkausasemaa. Tankattavat ajoneuvot ovat pääsääntöisesti alueella muutenkin liikkuvia ajoneuvoja. Mikäli liikennekaasua saadaan jalostettua käyttötarvetta enemmän, se kuljetetaan kaasukontilla julkiselle tankkausasemalle.

Biokaasun jatkojalostuksessa ajoneuvokaasuksi on ollut tarkoitus käyttää hiilidioksidin poistomenetelmänä Pohjois-Suomen aluehallintoviraston hyväksymien koetoimintajaksojen aikana testattua kalvotekniikkaa, jota on aiemmin sovellettu lähinnä suuriin ja keskikokoisiin laitoksiin.

Toiminnanharjoittajan mukaan tulokset liikennekaasun koejalostuksesta ovat olleet Jahotec Oy:n laitoksella erinomaisia, ja koetoiminnan aikana tuotetusta kaasusta on jouduttu polttamaan soihdussa alle 10 %. Liikennekaasun jalostuksen myötä soihdun osalta päästäisiin arviolta 3–13 %:iin.

Liikennekaasun jalostuslaitteet sijoitetaan merikonttiin. Kaasun konttivarastot ovat kooltaan 2 000–3 000 kg. Putkitukset ja pohjatyöt kaasun jalostuskontille ovat laitosalueella valmiina koetoiminnan jäljiltä.

Mädätysjäännöksen separointi

Märkämädätysprosessissa merkittävä osa syötteistä notkistetaan nesteellä materiaalin pumppaamisen mahdollistamiseksi. Osa vastaanotettavista syötteistä toimii nesteenä kiinteämmille syötteille, minkä lisäksi prosessiin on pumpattu nestettä naapurikiinteistön 425-402-49-90 salaojakaivosta sekä tarvittaessa haettu etäämpää kiinteistöllä 859-415-7-41 sijaitsevalta lammelta. Mädätteestä lingotaan nestettä ainoastaan laitoksen kierrätysnestetarpeeseen, nestejakeelle ei ole käyttöä lannoitteena syötteiden sisältämän jätevesilietteen vuoksi. Separoinnilla on arvioitu voitavan korvata täysin vesi, joka on jouduttu hakemaan etäämpänä sijaitsevalta lammelta. Käytettävä laimennusneste ei kuitenkaan voi olla pelkästään rejektinestettä, koska rejektinesteeseen konsentroituu ammoniumtyyppiä, joka suurissa pitoisuuksissa aiheuttaa prosessin inhibitiota. Tarvittavan kierrätysnesteen määrä vaihtelee muun muassa laitokselle tulevien syötteiden kuiva-ainepitoisuuksista ja vuodenaikaisvaihteluista riippuen.

Kuivattua mädätysjäännöstä syntyy 10 000 tonnin vuosittaisella jätteenkäsittelymäärällä noin 400–700 tonnia ja 12 000 tonnin käsittelymäärällä noin 500–900 tonnia.

Linkoa käytetään laitoksen toiminta-ajan puitteissa tarvittavan ajan ja huomioon ottaen kierrätysnestetarpeen vaihtelu. Separointia tehostetaan kunnostuspolymeerin lisäyksellä, jolla saadaan parempi erotusaste ja korkeampi kuivajakeen kuiva-ainepitoisuus. Polymeeri varastoidaan säkitettynä lavoilla tai varastokontissa noin 200–500 kg kerrallaan.

Separattori sijoitetaan olemassa olevaan vastaanottorakennukseen. Linkouksessa syntyvä kuiva-aine syötetään lingolta sen alla olevaan huputettuun ja alipaineistettuun kuljetuslavaan ja neste pumpataan vastaanottoaltaaseen ja/tai nestevarastoon, josta se hyödynnetään laimennusnesteenä.

Kuivajae varastoidaan lavalla lingon alla, eikä kuivajakeen varastointiin ole tarpeen rakentaa lisätiloja. Mikäli kuiva-ainetta kuljetettaisiin laitokselta kauemmaksi 2–3 lavaa kerrallaan, voidaan lavoja säilyttää vastaanottohallissa siten, ettei ympäristöön aiheudu hajuhaittaa. Varastoitaessa suositetaan pressutettuja tai katettuja lavoja.

Kuiva-aine luovutetaan laitokselta ilman jatkojalostusta. Kuiva-aine soveltuu peltolannoitteeksi tai raaka-aineeksi siitä jalostettaville muille mahdollisille

lannoitevalmisteille. Lannoitteen levityskauden ulkopuolella separoitu mädätysjäännös kuljetetaan vastaanottajien varastoon ja/tai raaka-aineeksi muita lannoitevalmisteita valmistavalle toimijalle. Kuivajaetta liikutettaessa käytetään mahdollisuuksien mukaan katettuja tai pressutettuja lavoja. Kuiva-aineen vastaanottajista pidetään kirjaa ja ne raportoidaan vuosiraportissa kuten käsittelemättömän mädätysjäännöksen osalta.

Toiminnasta aiheutuva melu

Hakemuksen mukaan käsittelymäärän nostolla ei ole vaikutusta laitoksen toiminnasta aiheutuvaan melutasoon. Liikennekaasun jalostuslaitteet on sijoitettu merikonttiin, eikä jalostuksesta aiheutuva äänen ole arvioitu kantautuvan laitosalueen ulkopuolelle lukuun ottamatta läheisen pellon (425-402-45-10) reunaa jalostuskontin välittömässä läheisyydessä. Separoinnin käyttöönotto ei lisää laitosalueen ulkopuolelle kantautuvia melupäästöjä, sillä separointi tapahtuu suljetussa, ääniseristetyssä tilassa. Separattorin melutaso on yhden metrin etäisyydellä 82 dB(A). Linko on sijoitettu konttiin, joka puolestaan on sijoitettu vähintään 200–300 millimetrin vahvuudelta eristettyyn halliin. Toiminnanharjoittajan käsityksen mukaan separattorin ääni ei kantaudu lähimpään häiriintyvään kohteeseen.

Linkous vähentää mädätteen poiskuljetuksia 100–200 yhdistelmäkuorman, eli 200–400 ajosuoritteen verran vuodessa. Lisäksi prosessinesteiden kierrätyksen myötä ulkopuolisen veden tarve vähenee ja veden ottoon käytetylle lammelle suuntautuva liikenne vähenee tai loppuu. Käsittelymäärän lisäyksen myötä yhdistelmäkuormia kuljetetaan laitokselle 50 kuormaa aiempaa enemmän vuodessa. Tuotettavaa liikennekaasua tankkaisivat pääosin alueella muutenkin liikennöivät ajoneuvot, eikä laitokselle tule yleistä tankkauspistettä. Mikäli kaikki tuotettava ajoneuvokaasu kuljetettaisiin julkiselle tankkausasemalle, kaasun kuljettamisesta syntyisi vuosittain 28–42 ajosuoritetta. Hakemuksen mukaan muutos vähentää kokonaisliikennöintiä merkittävästi.

Laitoksella 22.9.2017 tehdyn melumittauksen johtopäätösten mukaan nykyisillä käyntiajoilla biovoimalaitoksen toiminnan lähimmälle asuinrakennukselle aiheuttama päiväajan keskiäänitaso on 39 dB(A) ja yöajan keskiäänitaso 33 dB(A).

Oikeudellinen arviointi ja johtopäätökset

Jahotec Oy:n valituksen johdosta hallinto-oikeuden ratkaistavana on, onko Oulun seudun ympäristöliiketoimi -liikelaitos voinut esittämillään perusteilla, eli yksin ympäristönsuojelulain 11 ja 12 §:ien perusteella, hylätä yhtiön hakemuksen biokaasulaitoksella käsiteltävien jätteiden määrän lisäämisestä ja liikennekaasun jalostamisesta ja onko hakemus näiltä osin hyväksyttävä tai palautettava lupaviranomaiselle käsiteltäväksi uudelleen. Lisäksi on ratkaistava, tuleeko lupamääräys 48 kumota mädätysjäännöstä koskevalta osaltaan.

██████████ valitusten johdosta hallinto-oikeuden ratkaistavana on, onko Oulun seudun ympäristöliiketoimi -

liikelaitos voinut hyväksyä mädätysjäännöksen separointimenetelmäksi linkoamisen, vai onko päätös tältä osin kumottava ja hakemus hylättävä.

Käsittelymäärän nostaminen ja liikennekaasun jalostaminen

Asiassa saadun selvityksen mukaan hakemuksen mukainen biokaasulaitoksen kapasiteetin lisäys merkitsee 20 prosentin lisäystä vuotuisen jätteenkäsittelymäärään, kun vastaanotettavien jäteraaka-aineiden määrä kasvaisi 10 000 tonnista vuodessa 12 000 tonniin vuodessa. Lisäksi on haettu lupaa biokaasun jalostamiseen liikennekäyttöön soveltuvaksi. Laitoksella käsiteltäviin ja kaasuntuotannon syötteenä käytettäviin jättejakeisiin ei ole haettu muutosta. Toiminnan muutos ei edellytä lisärakentamista, mutta laitokselle on valmistunut jäteraaka-aineen vastaanottohalli, jonka kattamista Oulun seudun ympäristötoimi on ympäristöluvan valvonnan yhteydessä edellyttänyt. Halli tulisi palvelemaan myös hakemuksenmukaisessa toiminnassa esimerkiksi kuiva-ainelavojen varastointitilana. Toimintojen sijoituspaikat on hyväksytty lainvoimaisella rakennusluvalla.

Hallinto-oikeus toteaa, että ympäristönsuojelulain 48 §:n mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset. Toiminnan olennaista muuttamista koskeva lupahakemus puolestaan on ratkaistava siten, että harkinta kattaa ne toiminnan osat, joihin olennainen muutos voi vaikuttaa ja ne ympäristöön kohdistuvat vaikutukset ja riskit, joita muutos voi aiheuttaa. Näitä vaikutuksia koskevat luvan myöntämisedellytykset on lueteltu ympäristönsuojelulain 49 §:ssä.

Hallinto-oikeus toteaa lisäksi, että ympäristönsuojelulain 11 §:n soveltaminen luvanvaraisen toiminnan sijoituspaikan harkintaan edellyttää toiminnan vaikutusarviointia. Sijoituspaikan soveltuvuutta arvioidaan ensisijaisesti suhteessa ympäristönsuojelulain 49 §:ssä lueteltujen kiellettyjen seurausten aiheutumiseen. Hallituksen esityksen 214/2013 mukaan sijoituspaikan soveltuvuuden arviointi ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaisesti suoritettaisiin toiminnan ja ympäristön luonteen keskinäisenä vertailuna. Sijoituspaikan valinnassa on arvioitava riittävällä tavalla ympäristön olot, kuten haitoille altistuvien henkilöiden määrä, alueen nykyinen kuormitustaso ja alueen luonnon sietokyky. Keskeisenä terveystaitan arviointikriteerinä on ympäristön laatu ja sille määritellyt tavoitetasot. Alueella sijaitsevat erityisen herkkä kohteet kuten koulut, päiväkodit ja sairaalat voivat vaikuttaa toiminnan hyväksyttävyyteen. Erityisesti toiminnasta aiheutuva melu asettaa erityisvaatimuksia sijoituspaikan lähiympäristölle. Huomioon tulee ottaa myös sijoituspaikan soveltuvuus elinympäristön viihtyisyyden kannalta.

Arvioitaessa ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaisesti toiminnan sijoittamisedellytyksiä alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on hallituksen esityksen 214/2013 mukaan katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Tällöin on otettava huomioon kaavan esittämistä johtuva ohjausvaikutuksen yleispiirteisyys. Ohjausvaikutus vaihtelee maankäyttömuodoittain, ja esimerkiksi maa- ja metsätalouteen osoitetulle

alueelle aluevarauksen pääkäyttötarkoituksen yhteyteen soveltuvan toiminnan sijoittaminen on mahdollista. Toiminnan sijoittamisen arviointi suhteessa kaavaan edellyttäisi tarvittaessa lausunnon hankkimista kunnan rakennusvalvontaviranomaiselta, kaavoituksesta vastaavalta kunnan viranomaiselta ja maakuntakaavan osalta maakunnan liitolta. Hallinto-oikeus toteaa, että Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos ei ole pyytänyt asiassa lausuntoa maakunnan liitolta. Sekä Limingan kunta että Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ovat lupaviranomaiselle antamassaan lausunnossa painottaneet ympäristövaikutusten huolellisen selvittämisen merkitystä myös arvioitaessa hankkeen soveltuvuutta esitettyyn sijaintiin kaavan näkökulmasta. Kumpikaan kyseisistä viranomaisista ei ole vastustanut hanketta kaavallisin perustein.

Valituksenalaisessa päätöksessä hakemuksen hylkäämistä on perusteltu sillä, että liikennekaasun jalostus ja vuosittaisen käsittelymäärän nostaminen muuttaisivat laitoksen luonnetta teolliseksi toiminnaksi, minkä vuoksi luvan myöntämiselle ei ole kaavatilanteen vuoksi ollut perusteita. Hakemuksessa on ilmoitettu laajenevan toiminnan painottuvan porttimaksullisiin tuotteisiin, mikä on ollut nähtävissä jo nykyisessä toiminnassa. Biokaasulaitoksen vuosittaisen käsittelymäärän nostaminen ja liikennekaasun jalostaminen eivät siten ole maatalouden liitännäistoimintoja, vaan kyseessä olisi ammattimainen jätteenkäsittelylaitos, jossa jätesyötteen tulisivat tilan ulkopuolelta ja tuotteita toimitettaisiin tilan ulkopuolisille käyttäjille.

Hallinto-oikeus toteaa, että Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos ei ole päätöksensä perusteluissa konkreettisesti osoittanut, että liikennekaasun jalostus ja vuosittaisen käsittelymäärän nostaminen muodostaisivat sijoituspaikan valinnan kannalta ympäristönsuojelulain 11 §:ssä tai 12 §:ssä tarkoitetun esteen, ottaen huomioon, että olemassa olevan toiminnan sijoittuminen nykyiselle paikalleen on hyväksytty lainvoimaisessa ympäristöluvassa, ja että kaavatilanteessa tai laitoksen vaikutusalueen olosuhteissa ylipäänsä ei ole tapahtunut muutoksia tämän jälkeen. Hakemuksen mukaan toiminta-alueetta ei ole tarkoitus laajentaa eikä toiminnan muutos edellytä lisärakentamista. Lisäksi biokaasulaitoksen liikennemäärät ovat hakemuksen mukaan prosessimuutosten seurauksena pienenevästi merkittävästi, eikä liikennejärjestelyihin ole tulossa muutoksia. Siten ei ole odotettavissa, että haetut toiminnan muutokset vaikeuttaisivat maatalouskäyttöön tarkoitettulle, maisemallisesti arvokkaalle peltoalueelle jo ennestään sijoittuvan laitoksen osalta yleiskaavan toteutumista esimerkiksi muuttamalla maisemakuvaa.

Sillä seikalla, että laitokselle tuotaisiin aiempaa enemmän jäteraaka-aineita laitoksen omistajan maatilán ulkopuolelta ja että myös biokaasua ja mädätettä vietäisiin maatilán ulkopuolelle, ei yksin ole asiassa merkitystä. Biokaasulaitoksen toiminnassa on jo nykyisellään kysymys ammattimaisesta jätteenkäsittelystä. Hakemuksessa ei ole esitetty uusien jätejakeiden vastaanottoa, ja syötesuhteiden on ilmoitettu säilyvän käsittelymäärän noston jälkeenkin nykyisellään. Siltä osin kuin valituksenalaisen päätöksen perusteluissa on viitattu syötemateriaalien osalta jo tapahtuneisiin muutoksiin, hallinto-oikeus toteaa, että asiaa koskee lupamääräys 1, jonka mukaan käsiteltävien syötteiden keskinäiset suhteet voivat vaihdella. Asiassa saadun

selvityksen mukaan toiminnasta aiheutuvat ympäristöhaitat, kuten haju tai melu, eivät lisäännä hakemuksen mukaisen toiminnan seurauksena. Hakemuksen mukaan ne jopa hieman vähenisivät myös tilanteessa, jossa kapasiteetin lisääminen ja biokaasun jatkojalostus liikennekäyttöön hakemuksen mukaisesti hyväksyttäisiin. Kun Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos ei ole tätä kyseenalaistanut eikä ole esittänyt muitakaan ympäristönsuojelulain 49 §:stä johtuvia hylkäämisperusteita, hallinto-oikeus katsoo, että se ei ole voinut hylätä tuotannon lisäämistä ja liikennekaasun jalostamista koskevaa hakemusta ympäristönsuojelulain 11 ja 12 §:ien mukaisesti sijoituspaikan soveltumattomuuteen vedoten.

Mädätysjäännöksen separointia koskeva raportointi

Hallinto-oikeus katsoo, että lupamääräyksessä 48 kirjattaviksi ja raportoitaviksi määrätyt seikat ovat tarpeen toiminnan luvantumukaisuuden valvomiseksi myös mädätysjäännöksen separoinnin osalta. Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos on laitoksen ympäristönsuojelulain mukainen valvontaviranomainen, jolle ympäristöluvan edellyttämä raportointi tulee tehdä. Ruokavirasto valvoo laitosta lannoitevalmistelain nojalla, joten sille suoritettava raportointi ei voi korvata ympäristöluvan mukaista raportointia, vaikka kyseiset raportoinnit olisivat sisällöltään suureltakin osin päällekkäisiä. Syntyneen ja takaisin prosessiin johdetun nesteen määrän raportointi on tarpeen lupamääräyksen 34 valvomiseksi.

Mädätysjäännöksen separointi linkoamalla

Asiassa saadun selvityksen perusteella linkoamisesta ei ennalta arvioiden aiheudu merkittävässä määrin melua eikä tärinää laitoksen ulkopuolelle. Hakemuksen mukaan separaattori, jonka äänenpainetaso on 82 dB(A) yhden metrin etäisyydellä, on sijoitettu merikonttiin, joka puolestaan on sijoitettu äänieristettyyn halliin. Lisäksi lupamääräyksessä 35 separointilaitteisto on määrätty sijoitettavaksi hakemuksessa esitetysti äänieristettyyn tilaan ja lupamääräyksessä 44 on määrätty melun seurantamittauksista sekä tarvittavista jatkotoimista. Näin ollen hallinto-oikeus katsoo, että lupapäätöksen mukaisesti linkoamalla tapahtuvan separoinnin meluvaikutukset eivät todennäköisesti ulotu lähimpienkään asumusten tai loma-asumusten piha-alueille, ja asia on riittävästi varmistettu valvonnallisella lupamääräyksellä.

Karttatarkastelun perusteella separointipaikan ja Temmesjoen rannan välillä on etäisyyttä 270 metriä. Lisäksi laitosalueen ja joen välissä sijaitsee paikallistie 18629 (Lännentie). Temmesjoen rantapenkan eroosion voimistuminen mädätysjäännöksen linkoamisen seurauksena on näistä syistä epätodennäköistä. Ei kuitenkaan voida täysin sulkea pois mahdollisuutta, että linkoamisesta aiheutuisi jossakin määrin asumisviihtyvyyteen vaikuttavaa tärinää [REDACTED] asuinrakennukseen. Sen sijaan [REDACTED] loma-asunto sijaitsee paikallistien toisella puolella, jonne tärinävaikutusten ei voida odottaa ulottuvan. Valitukseen antamassaan vastineessa toiminnanharjoittaja on ilmoittanut, että lingon värähtelystä mahdollisesti aiheutuva energia linkokonttiin vaimennetaan tarvittaessa sijoittamalla kumivaimentimet laitoksen vastaanottohallissa sijaitsevan telineen ja

linkkokontin väliin, jolloin värähtelyenergia on minimoitu paitsi itse lingon kiinnityksessä linkkokonttiin, myös kontin kiinnityksessä. Ottaen lisäksi huomioon mitä valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 35 on edellytetty, hallinto-oikeus katsoo, että lupapäätöksen valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa määrätä, että tärinää tulee vaimentaa parantamalla linkkokontin sijoittelua esimerkiksi asentamalla vaimentimia sen alle.

Kun toiminnan hyväksyttävyyttä tulee arvioida ympäristönsuojelulain 49 §:ssä lueteltujen luvan myöntämisedellytysten valossa, hallinto-oikeus toteaa, ettei toiminnan mahdollisesti lisääntyvä teollinen luonne yksin ole este linkkoamisen tai muunkaan separointimenetelmän hyväksymiselle. Kun linkkoamisesta ei annettu lupamääräykset huomioon ottaen aiheudu muutoksenhakijoille tärinän tai melun muodossa naapurussuhdelaisissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta, lupapäätöstä ei tule tältä osin kumota.

Johtopäätökset

Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos on hylännyt hakemuksen biokaasulaitoksella käsiteltävien jätteiden määrän lisäämisestä ja liikennekaasun jalostamisesta ympäristönsuojelulain 11 ja 12 §:ien nojalla sijoituspaikan soveltumattomuuden perusteella suorittamatta asiassa muutoin tarpeellista lupaharkintaa. Hallinto-oikeus ei voi ensi asteena arvioida luvan myöntämisedellytyksiä eikä myöntää lupaa haettuihin toiminnan muutoksiin, vaan lupahakemus on palautettava viranomaiselle käsiteltäväksi tältä osin uudelleen. Siltä osin kuin lupahakemus on hyväksytty, valituksenalainen lupapäätös jää siinä annettuine määräyksineen voimaan.

2. Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen asianosaisen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Pykälän 2 momentin mukaan korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Kun otetaan huomioon, että asia on ollut aidosti tulkinnanvarainen eikä siinä ole yksiselitteisesti osoitettavissa voittajaa tai häviäjää, ei oikeudenkäyntikulujen korvausvelvollisuutta voi perustaa yksin voittaja-häviäjä-asetelmaan. Kun lisäksi päätöksestä ovat valittaneet myös lähialueen asukkaat, on ilmeistä, että oikeudenkäynti ei ole aiheutunut yksinomaan hallinto-oikeuden virheelliseksi katsomasta ratkaisusta. Lupaviranomainen ei ole myöskään päätöstä tehdessään ylittänyt toimivaltaansa eikä käyttänyt harkintavaltaansa väärin, joten sen ratkaisu ei ole ollut selvästi lainvastainen. Tulkinnanvarainen tai vähäinen virhe asian käsittelyssä ei välttämättä muodosta viranomaiselle korvausvelvollisuutta. Tähän nähden ja kun otetaan huomioon hallinto-oikeuden pääasiassa antama ratkaisu, ei ole kohtuutonta, että yhtiö joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Limingan kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Päätöksestä tiedottaminen

██████████ on viipymättä tämän päätöksen tiedoksi saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista asiakumppanilleen (oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **25.03.2024**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden ylituomari Riikka Mäki ja lainoppinut hallinto-oikeustuomari Riitta Riihimäki sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Petri Hiltunen. Asian on esitellyt Petri Hiltunen.

Asiaa ratkaistaessa on toimitettu äänestys. Jäsenen äänestyslausunto on päätöksen liitteenä.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Äänestyslausunto

Hallinto-oikeustuomari Riitta Riihimäen äänestyslausunto:

Katson, että Jahotec Oy:n valitus olisi tullut kokonaan hylätä. Muilta osin ja oikeudenkäyntikuluja koskevan ratkaisun osalta olen samaan mieltä kuin enemmistö.

Perustelut

1. Jätteenkäsittelymäärän nostaminen ja liikennekaasun jalostaminen

Sovellettujen oikeusohjeiden ja asiassa saadun selvityksen osalta viittaaan hallinto-oikeuden ratkaisuun.

Asiassa saadun selvityksen mukaan hakemuksen mukainen biokaasulaitoksen kapasiteetin lisäys merkitsee 20 prosentin lisäystä vuotuisen jätteenkäsittelymäärään, kun vastaanotettavien jäteraaka-aineiden määrä kasvaisi 10 000 tonnista vuodessa 12 000 tonniin vuodessa. Lisäksi on haettu lupaa biokaasun jalostamiseen liikennekäyttöön soveltuvaksi. Laitoksella käsiteltäviin ja kaasuntuotannon syötteenä käytettäviin jätejakeisiin ei ole haettu muutosta. Toiminnan muutos ei hakemuksen mukaan edellytä lisärakentamista. Laitokselle on ollut rakenteilla jäteraaka-aineen vastaanottohalli, ja toimintoja sijoitettaisiin lisäksi merikontteihin. Valituksenalaisella päätöksellä on myönnetty ympäristölupa mädätejäännöksen separointiin ja hylätty vuosittaisen käsittelymäärän nostamista ja liikennekaasun jalostusta koskeva ympäristölupahakemus.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset. Toiminnan olennaista muuttamista koskeva lupahakemus puolestaan on ratkaistava siten, että harkinta kattaa ne toiminnan osat, joihin olennainen muutos voi vaikuttaa ja ne ympäristöön kohdistuvat vaikutukset ja riskit, joita muutos voi aiheuttaa. Näitä vaikutuksia koskevat luvan myöntämisedellytykset on lueteltu ympäristönsuojelulain 49 §:ssä. Toiminnan sijoittamisen sopivuutta arvioitaessa on puolestaan otettava huomioon ympäristönsuojelulain 11 ja 12 §:ien mukaiset seikat.

Sijoituspaikean soveltuvuutta arvioitaessa on ympäristönsuojelulain 11 §:n 2 momentin mukaan otettava huomioon muun muassa toiminnan luonne, vaikutusten merkittävyys ja pilaantumisen todennäköisyys. Hallituksen esityksessä eduskunnalle ympäristönsuojelulaiksi ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 214/2013 vp) on todettu, että sijoituspaikean soveltuvuuden arviointi ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaisesti suoritettaisiin toiminnan ja ympäristön luonteen keskinäisenä vertailuna. Esityksen mukaan muun muassa toiminnan luonteella ja pilaantumisen todennäköisyydellä on merkitystä sijoituspaikean soveltuvuuden arvioinnissa. Arvioinnissa huomioitavia tekijöitä voivat olla myös muun

muassa toiminnan kesto, ajankohta ja toiminnasta aiheutuvien haittojen merkittävyys.

Arvioitaessa ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaisesti toiminnan sijoittamisedellytyksiä alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Hallituksen esityksen (HE 214/2013 vp) mukaan tällöin on otettava huomioon kaavan esittämistavasta johtuva ohjausvaikutuksen yleispiirteisyys. Hallituksen esityksen mukaan ohjausvaikutus vaihtelee maankäyttömuodoittain, ja esimerkiksi maa- ja metsätalouteen osoitetulle alueelle aluevarauksen pääkäyttötarkoituksen yhteyteen soveltuvan toiminnan sijoittaminen on mahdollista.

Biokaasulaitos sijaitsee maatalousvaltaisella alueella, jolla ei ole asemakaavaa. Laitoksen sijaintikiinteistön lähiympäristö on avointa peltomaisemaa, joka on alueella voimassa olevassa yleiskaavassa merkitty maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi ja valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi. Laitoksen välittömässä läheisyydessä sen itäpuolella oleva alue on yleiskaavassa varattu maaseutumaisen asumisen alueeksi. Ympäristönsuojelulain 11 §:n 2 momentin 2 kohtaan viitaten katson, kuten hallinto-oikeus 5.3.2021 annettussa laitosta koskevassa aiemmassa päätöksessä nro 21/0033/3, että edellä mainitut yleiskaavassa vahvistetut käyttömuodot kuvaavat alueen herkkyyttä ja erityispiirteitä, jotka asettavat alueelle sijoitettaville toiminnoille erityisiä vaatimuksia.

Valituksen mukaan liikelaitoksen johtokunnan päätös on perustunut virheelliseen lain tulkintaan, kun toiminnan jätteen käsittelymäärän nostamista ja liikennekaasun jalostamista koskeva hakemus on ympäristövaikutuksia arvioimatta hylätty katsoen, että nuo toiminnot muuttaisivat laitoksen luonteen teolliseksi toiminnaksi. Vaikutusarvion osalta totean, että ympäristölupaharkinnassa toiminnan vaikutusarviointi painottuu ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiseen luvan myöntämisen edellytysten harkintaan, joskin sijoituspaikan soveltuvuuden arvioinnissakin on ympäristönsuojelulain 11 §:n 2 momentin mukaisesti muun ohella otettava huomioon toiminnan vaikutukset osana kokonaisarviota. Hakemuksen hylkäämistä koskevan ratkaisun perusteluissa ei ole tarkasteltu toiminnan olennaisen muutoksen vaikutuksia, mitä on pidettävä puutteena. Asiassa ei ole kuitenkaan ollut epäselvyyttä toiminnan merkittävimpien vaikutusten muodostuvan hajusta, kun samassa päätöksessä on asetettu lupamääräykset hajupäästöjen hallinnasta ja tarkkailusta perustuen olemassa olevan toiminnan haitallisten vaikutusten vähentämistarpeeseen. Lisäksi päätöksessä on annettu lisämääräyksiä muun muassa melusta. Nimenomaisen vaikutusarvioinnin puuttuminen päätöksestä ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaisessa sijoituspaikkaa koskevassa kokonaisharkinnassa ei yksin anna aihetta päätöksen kumoamiselle.

Valituksen mukaan päätöksessä on myös virheellisesti tarkasteltu toimintaa ainoastaan siitä näkökulmasta, miten se on liitännäinen maatalouteen. Valituksenalaisen päätöksen mukaan liikennekaasun jalostus ja vuosittaisen

käsittelymäärän nostaminen muuttaisivat laitoksen luonnetta teolliseksi toiminnaksi, minkä vuoksi luvan myöntämiselle ei ole kaavatilanteen vuoksi ollut perusteita. Biokaasulaitoksen vuosittaisen käsittelymäärän nostaminen ja liikennekaasun jalostaminen eivät päätöksen mukaan ole maatalouden liitännäistoimintoja, vaan kyseessä olisi ammattimainen jätteenkäsittelylaitos, jossa jätesyötteet tulisivat tilan ulkopuolelta ja tuotteita toimitettaisiin tilan ulkopuolisille käyttäjille. Katson, että päätöksessä on edellä mainitussa kohdassa ympäristönsuojelulain 11 §:n edellyttämällä tavalla verrattu hakemuksessa esitetyn toiminnan luonnetta sen ympäristöön, ja liikelaitoksen johtokunta on voinut arvioida hakemuksessa esitetyn toiminnan muuttavan laitoksen luonnetta teolliseksi, muun muassa koska jätteenkäsittelymäärä ja maatalouden ulkopuolelta laitokselle tulevien porttimaksullisten jätteiden osuus kasvaa voimassa olevassa luvassa tarkoitettuun verrattuna. Sillä valituksessa esitetyllä seikalla, että käsiteltävien jätteiden suhteiden on laitoksen toiminnan valvonnassa käytännössä sallittu vaihdella, ei ole merkitystä arvioitaessa uutta ympäristölupaa edellyttävän toiminnan luonnetta ja soveltuvuutta ympäristöön. Hakemuksen mukaisen toiminnan luonteen arvioinnissa ratkaisevaa oikeudellista merkitystä ei ole myöskään annettava sille valituksessa esitetylle seikalle, että voimassa oleva ympäristölupa koskee jätteen ammattimaista tai laitosmaista käsittelytoimintaa.

Valituksen mukaan myös ympäristönsuojelulain 12 §:n säännöstä olisi tullut päätöksessä tarkastella toiminnan vaikutusten näkökulmasta. Tältä osin totean, että lähtökohdan kaavanmukaisuuden arvioinnille muodostaa alueen käyttötarkoitusta koskeva merkintä sekä sitä koskevat kaavamääräykset, ja että yleiskaavassa maatalouteen osoitetulle alueelle on lähtökohtaisesti mahdollista sijoittaa muutakin kuin maataloustoimintaa, jos toiminta soveltuu edellä mainittuun pääkäyttötarkoitukseen. Valituksenalaisessa päätöksessä on tältä osin todettu, etteivät jätteen käsittelymäärän nostamisen ja liikennekaasun jalostamisen ole maatalouteen liitännäisiä toimia, koska laitoksella käsitellään lähinnä muita kuin maataloudessa syntyviä jätteitä, laitoksen kokoluokka on tyypillistä maatilakokoluokan laitosta suurempi ja tuotteita toimitetaan laitoksen ulkopuolella hyödynnettäväksi. Tältä osin totean, että muun muassa laitoksen kokoluokalla ja jätemateriaalin alkuperällä voidaan katsoa olevan merkitystä arvioitaessa jätteenkäsittelylaitoksen sijoittamisen edellytyksiä maatalousalueelle. Lisäksi kun ympäristönsuojelulain 12 §:n sanamuoto tai säännöstä koskevat hallituksen perustelut eivät edellytä kaavanmukaisuuden arvioinnin perustuvan vaikutusarvioon, valituksenalaista päätöstä ei ole pidettävä lainvastaisena sillä valituksessa esitetyllä perusteella, ettei vaikutusarviota ole tältä osin tehty. Lisäksi asiakirjoista saatavan selvityksen perusteella toiminnan olennainen muutos tarkoittaa lisärakentamista laitosalueelle verrattuna voimassa olevassa ympäristölupapäätöksessä rakentamisesta esitettyyn sekä merikonttien sijoittamista alueelle.

Edellä olevaan liittyen vielä totean, että alueen ja sen ympäristön oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitettu käyttötarkoitus ja aluetta koskevat kaavamääräykset ovat tulleet alun perin vanhan ympäristönsuojelulain (86/2000) 6 §:n 2 momentin mukaisesti huomioon otetuiksi, kun nykyisen toiminnan sijoituspaikka on hyväksytty laitoksen voimassa olevassa ympäristöluvassa. Tuon ympäristölupapäätöksen kaavaa koskevien

perustelujen mukaan yleiskaavan maatalousalueelle on voitu myöntää lupa jätteen laitos- tai ammattimaiseen hyödyntämiseen ja käsittelyyn, koska peltobiomassoja ja lantaa käsittelevä biokaasulaitos palvelee alueen maataloutta. Voimassa olevaa ympäristölupaa koskevassa hakemuksessa puolestaan oli kaasuntuotannon pääraaka-aineina esitetty olevan peltobiomassa, josta osa viljellään yrittäjän maatilalla ja lähialueen tiloilta vastaanotettava eläinten lanta (liete- ja kuivalanta).

Kun otetaan huomioon hakemuksen mukaisesta jätteiden käsittelymäärän nostamisesta ja liikennekaasun jalostamisesta asiakirjoihin sisältyvä selvitys, näitä suunniteltuja toimintoja ei voida pitää MA-aluevarauksen pääkäyttötarkoituksen yhteyteen soveltuvana toimintana maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi osoitetulla alueella. Tältä osin hakemuksen mukaisen toiminnan sijoittaminen vaikeuttaisi alueen käyttämistä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alueelle varattuihin käyttötarkoituksiin ja se vaikeuttaisi siten yleiskaavan toteuttamista. Näin ollen ja kun lisäksi otetaan erityisesti huomioon valituksenalaisella päätöksellä hylätyn toiminnan luonne ja vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle, sijoituspaikka ei täytä sille ympäristönsuojelulain 11 ja 12 §:issä asetettuja vaatimuksia. Ympäristölupaa ei tule myöntää, jos toiminta ei täytä edellä mainittujen säännösten vaatimuksia, minkä johdosta liikelaitoksen johtokunta on voinut tässä tapauksessa hylätä jätteiden käsittelymäärän nostamista ja liikennekaasun jalostamista koskevan hakemuksen tekemättä tältä osin erikseen ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaista vaikutusten arviointia. Liikelaitoksen johtokunnan päätöksen kumoamiseen tai muuttamiseen ei ole valituksessa esitetyillä perusteilla ole syytä, vaan yhtiön valitus on hylättävä.

2. Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Ottaen huomioon äänestyslausunnon mukainen ratkaisu, jolla Jahotec Oy:n valitus on hylätty, ei ole kohtuutonta, että muutoksenhakija joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan.

Jakelu**Päätös maksutta**

Jahotec Oy
Asiamies ja prosessiosoite:
Lakitoimisto KPF / [REDACTED]

Päätös ja maksu

[REDACTED], oikeudenkäyntimaksu 270 euroa

[REDACTED], oikeudenkäyntimaksu 270 euroa

*(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen
oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)*

Jäljennös maksutta

Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos

Limingan kunnan terveydensuojeluviranomainen

Limingan kunnanhallitus

Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Ympäristö ja luonnonvarat

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto / Ympäristölupavastuualue

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Väylävirasto

Oulun Seudun Sähkö

[REDACTED]
Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
  - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
  - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
  - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
  - vaatimusten perustelut
  - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>